

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงท่ากาน
ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงท่ากาน

พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงท่ากาน ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ๕ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑ บ้านปวงสนุก(บางส่วน) หมู่ที่ ๕ บ้านท่ากาน หมู่ที่ ๗ บ้านสันห้า หมู่ที่ ๘ บ้านใหม่สามหลัง และหมู่ที่ ๑๐ บ้านสันกอเกิด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชุมชนของคนเชื้อสายยอง จากประวัติศาสตร์ของเมืองยองและเมืองลำพูน พบว่ามีการเคลื่อนย้ายของผู้คนด้วยเหตุผลต่างๆ ตามยุคสมัย จากการศึกษาแสดงให้เห็นถึง ผู้คนจากเมืองยองเข้ามาตั้งถิ่นฐานในล้านนาตั้งแต่สมัยพญาติโลกราช และครั้งสำคัญในปี พ.ศ.๒๓๔๘ สมัยพระเจ้ากาวิละ เพื่อรวบรวมผู้คนจากหัวเมืองต่าง ๆ ในการฟื้นฟูเชียงใหม่และลำพูน ซึ่งการกวาดต้อนครั้งนี้เป็นแบบ "เทครัว" มาตั้งถิ่นฐานที่เมืองลำพูน ซึ่งหมายถึงมาตั้งโครงสร้างทางสังคม ประกอบด้วย เจ้าเมือง บุตร ภรรยา พี่น้อง ชุนนาง พระสงฆ์ ตลอดจนไพร่พลจำนวนมาก ผู้คนจากเมืองยองเป็นประชากรส่วนใหญ่ โดยสามารถรักษาวัฒนธรรมทาง "ภาษา" ของตนไว้ นอกจากนี้ การเข้ามาตั้งถิ่นฐานของผู้คนจากเมืองยองกลุ่มแรกอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำสำคัญของเมืองลำพูน ได้แก่ แม่น้ำปิง กวง ทา และลี้ และกระจายไปตามที่ราบอื่น ๆ ซึ่งเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงท่ากานเป็นพื้นที่ติดต่อกับเมืองลำพูน และจากการปรากฏอยู่ของโบราณสถานเวียงท่ากาน หมู่ที่ ๕ เป็นกลุ่มโบราณสถานที่น่าสนใจการคาดว่ามีอายุในช่วงสมัยทริภุชชัย เป็นเมืองหน้าด่านและเป็นแหล่งผลิตเสบียงอาหารเนื่องจากเป็นที่ราบลุ่มระหว่างแม่น้ำปิงและแม่น้ำขานจึงทำให้คนยองเป็นประชากรส่วนใหญ่ของตำบลเวียงท่ากาน เกิดเป็นการผสมผสานระหว่างประเพณีและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีผู้ทรงภูมิปัญญาหลากหลายด้านที่มีความรู้คว่าแก่การอนุรักษ์และส่งเสริมให้สืบทอดต่อไป

การจัดแบ่งสาขาภูมิปัญญาไทย

การกำหนดสาขาภูมิปัญญาไทยไว้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่หน่วยงาน องค์กร และนักวิชาการแต่ละท่านนำมากำหนด ในภาพรวมภูมิปัญญาไทย สามารถแบ่งได้เป็น ๘ สาขา ดังนี้

๑. สาขาเกษตรกรรม

หมายถึง ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

๒. สาขาหัตถกรรม

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักร เป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน งานแกะหนังตะลุง งานทอผ้าด้วยมือ งานเย็บปักถักร้อย การทำหัวโขน เป็นต้น

๓. สาขาอุตสาหกรรม

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักร เป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป(โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่างๆจากยางพารา เป็นต้น

๔. สาขาการแพทย์แผนไทย

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร) การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอดำแยของชาวไทยมุสลิม(โต๊ะบีแค) เป็นต้น

๕. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล และยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

๖. สาขาศิลปกรรม

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี วรรณกรรม ทศนศิลป์ คีตศิลป์ ศิลปะมวยไทย เป็นต้น

๗. สาขาภาษาและวรรณกรรม

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ ภาษาถิ่น หนังสือตำรา ตำหรับอาหาร งานประพันธ์ บทประพันธ์ ทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่างๆ เป็นต้น

๘. สาขาอื่นๆ

หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ข้อมูลประเพณีท้องถิ่น

๑. ประเพณีสงกรานต์พระธาตุเจดีย์

ประมาณเดือนมิถุนายน (หรือปลายเดือนพฤษภาคม) เพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประเพณีที่สืบทอดต่อกันมาแต่โบราณ เพื่อเป็นการสักการะองค์พระบรมธาตุ และบวงสรวงขอพรเทวดาในการเริ่มฤดูทำนา โดยจะทำในทุกวันขึ้น ๑๔ และ ๑๕ ค่ำ เดือนเก้าของทางภาคเหนือ ซึ่งในแต่ละปีวันที่และเดือนจะไม่ตรงกัน เพราะนับตามปฏิทินล้านนา จะอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม มิถุนายน ของทุกปี

๒. ประเพณีทานข้าวสลาก

ภาษาพื้นเมืองเรียกว่า “ตานก๋วยสลาก” หมายถึง ประเพณีถวายสลากภัตนั่นเอง เริ่มในวันเพ็ญเดือน ๑๒ เหนือตลอดเดือนแล้ว แต่ที่ใดจะเห็นเหมาะสมจัดในวันใดก่อนวันพิธีถือว่าเป็น “วันดา” ชาวบ้านจะเตรียมเครื่องไทยทานแล้วนำไปวัดที่จัดงานเพื่อถวาย พระ สามเณรมีการเขียนคำอุทิศส่วนบุคคลไปให้ผู้ตายและพวกเทวดาทั้งหลายมีการจับสลากในการถวายตามหมายเลขว่าตรงกับพระรูปใดพระรูปนั้นก็รับประเคนและจะให้พร

๓. ประเพณีปีใหม่เมือง (ประเพณีสงกรานต์)

ชาวล้านนาให้ความสำคัญวันปีใหม่เมืองมากเพราะถือว่าเป็นการแสดงความรักและไมตรีจิตต่อพุทธศาสนา แสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ ความสามัคคีและสนุกสนานในหมู่คณะ และยังเป็นเทศกาลที่ญาติพี่น้องซึ่งแยกย้ายกันอยู่ตามต่าง ๆ ได้มีโอกาสกลับมาพบปะสังสรรค์กัน จึงนับเป็นการรวมญาติครั้งใหญ่ที่สุดในรอบปี วันแรกของงาน คือ วันที่ ๑๓ เมษายน ตามประเพณีพื้นเมืองเรียกว่า วันสังขานต์ล่อง คือ หมายความว่า วันสิ้นสุดศักราชเก่า ในวันนี้จะได้ยินเสียงยิงปืนจุดประทัดกันแต่เช้าตรู่ การยิงปืนและการจุดประทัดนี้ มีความเชื่อถือกันแต่โบราณว่า เป็นการขับไล่เสนียดจัญไรต่าง ๆ ให้ล่องไปพร้อมกับสังขาร นอกจากนั้นชาวบ้านก็จะกวาดขยะมูลฝอยตามลานบ้านไปกองไว้แล้วจุดไฟเผาเสียและทำความสะอาดปิดกวาดบ้านเรือนให้เรียบร้อยเก็บเสื้อผ้าหมอนผ้าปูที่นอนไปซัก อุปกรณ์ที่ซักไม่ได้ก็นำออกไปฝั่งแดดเสร็จแล้วก็ชำระร่างกายสระผม (ดำหัว) ให้สะอาดและมีการแห่พระพุทธรูปสำคัญประจำเมืองด้วย

ถัดจากวันสังขารล่อง คือ วันที่ ๑๔ เมษายน เรียกว่า วันเนา หรือ วันเนา ในวันนี้ตามประเพณีถือว่าเป็นวันสำคัญและเป็นมงคลแก่ชีวิต จะได้ประสบแต่ความดีงามตลอดปี จะไม่ทำอะไรที่ไม่เป็นมงคล เช่น ตาทอ หรือ ทะเลาะวิวาทกัน ตอนเช้าต่างก็จะไปตลาดเพื่อจะจัดซื้ออาหารและข้าวของมาทำบุญเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วันดา (คือวันสุขดิบทางใต้) ตอนบ่ายจะมีการขนทรายเข้าวัดโดยชนจากแม่น้ำปิงแล้วนำไปยังวัดที่อยู่ใกล้บ้านเพื่อก่อเจดีย์ทรายตามลานวัด เจดีย์ที่ก่อขึ้นจะตกแต่งด้วยธงทิวสีต่าง ๆ ธงสีนี้ชาวพื้นเมืองเรียกว่า ตุง ทำด้วยกระดาษสีตัดเป็นรูปสามเหลี่ยมชายธงและรูปร่างต่าง ๆ ติดปลายไม้ อีกชนิดหนึ่งตัดเป็นรูปหลอดต่าง ๆ ติดปลายไม้ เรียกว่า ซ่อ การทานหรือถวายตุงหรือซื่อนี้ถือกันว่าเมื่อตาย (สำหรับผู้ที่มิบาปหนักถึงตกนรก) จะสามารถพ้นจากขุมนรกได้ด้วยซ่อและตุงนี้ ส่วนการขนทรายเข้าวัดนั้นถือว่าเป็นการทดแทนที่เมื่อตนเดินผ่านหรือเข้าออกวัด ทรายในวัดย่อมจะติดเท้าออกไปนอกวัดเป็นบาปกรรม ทางวัดจะได้ใช้ทรายเพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือถมลานวัด เจดีย์ทรายนี้จะทำพิธีถวายทานในวันรุ่งขึ้น และจะมีการปล่อยนกปล่อยปลาอีกด้วย ในวันขนทรายนี้ จะมีการเล่นรดน้ำกันและเป็นการเล่นอย่างสนุกสนานที่สุดวันหนึ่ง ผู้หญิงจะแต่งกายพื้นเมืองจะนุ่งผ้าขึ้นสวมเสื้อแขนยาวตัดดอกเอื้องที่มวยผม ส่วนผู้ชายจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าชุดพื้นเมืองคล้องคอด้วยดอกมะลิ ถือซันหรือโอคนละใบใส่ไม้เพื่อรดกันอย่างสนุกสนาน และขนทรายเข้าวัดด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสทุก ๆ คน

วันที่สาม ตรงกับวันที่ ๑๕ เมษายน เรียกว่า วันพญาวัน จะมีการ ดำหัว ซึ่งเป็นประเพณีอย่างหนึ่งของชาวเมืองเหนือ คือ การนำลูกหลานญาติพี่น้องไปขอขมาลาโทษ(สุมาคารวะ) ต่อผู้ใหญ่ในตอนเย็นวันนี้ตั้งแต่เช้าตรู่ชาวบ้านจะจัดอาหารหวานคาวใส่สำหรับไปถวายพระที่วัด เป็นการถวายภัตตาหารหรือที่เรียกกันว่า ทานขันข้าว เป็นการถวายทานเพื่ออุทิศส่วนกุศลถึงญาติพี่น้องบิดามารดาที่ล่วงลับไปแล้วอีกด้วย รวมทั้งถวายเจดีย์ทราย ถวายจ่อตุง ถือว่าเป็นอานิสงส์

๔. ปอยหลวง

ช่วงเวลา จากเดือน ๕ จนถึงเดือน ๗ เหนือ (ตรงกับเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายนหรือเดือนพฤษภาคมของทุกปี) ระยะเวลาประมาณ ๓-๗ วัน ประเพณีงานปอยหลวงเป็นงานทำบุญเพื่อเฉลิมฉลองศาสนสมบัติต่าง ๆ เพื่อให้เกิดอานุสงส์แก่ตนและครอบครัว ถือว่าได้บุญกุศลแรงมาก นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องแสดงถึงความสามัคคีกลมเกลียวของคณะสงฆ์และชาวบ้านด้วยเพราะเป็นงานใหญ่ การทำบุญปอยหลวงที่นิยมทำกันคือ ทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย หรือญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้วก็ได้ สิ่งสำคัญที่ได้จากการทำบุญงานปอยหลวงอีกอย่างหนึ่งก็คือ การแสดงความชื่นชมยินดีร่วมกันเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินให้แก่คนในท้องถิ่นโดยการจัดมหรสพสมโภชเพราะหนึ่งปีถึงจะได้มีโอกาสได้เฉลิมฉลองถาวรวัตถุต่างๆ ได้ หรือบางแห่งอาจใช้เวลาหลายปีเพราะสิ่งปลูกสร้างบางอย่างใช้เวลาสร้างนานมาก สิ้นเปลืองเงินทองมหาศาล จะต้องรอให้สร้างเสร็จและมีเงินจึงจะจัดงานเฉลิมฉลองเป็นงานปอยหลวงขึ้นมาได้

เมื่อถึงวันงานบุญปอยหลวง ในวันแรกจะเป็นครีวทานหรือเครื่องไทยทานของชาวบ้านที่เป็นศรัทธาของวัดที่จัดงานแห่ปอยหลวงเข้าวัดก่อน ส่วนวันต่อไปก็จะมีคณะศรัทธาหัววัดต่างๆ จัดขบวนแห่เครื่องไทยทานมาจากวัดของตนเองไปร่วมทำบุญงานปอยหลวงด้วย ขบวนแห่ครีวทานมักจะมีสาวงามพ้อนเล็บนำขบวนด้วย ชาวเหนือถือว่าหากใครได้พ้อนนำครีวทานเข้าวัดแล้วจะได้อานิสงส์มาก เกิดไปในภายหน้าจะมีรูปร่างหน้าตางดงามยิ่งขึ้น เมื่อขบวนแห่ครีวทานเข้ามาในวัดแล้วจะมีการเลี้ยงดูแขกที่มาจากต่างบ้าน การเลี้ยงอาหารชาวบ้านจะทำหลังเวลาถวายเพลพระภิกษุสามเณร ส่วนครีวทานที่แห่มาถึงวัดในช่วงบ่ายเจ้าภาพก็จะมีเลี้ยงของว่าง และน้ำดื่ม มีหมาก เมี่ยง บุหรี่เจ้าภาพจะจัดเตรียมไว้ทุกๆ วันจนกว่าจะเสร็จงาน

ส่วนคณะสงฆ์ที่เดินทางมายังวัดของเจ้าภาพทางวัดจะเตรียมการต้อนรับให้เป็นพิเศษ เรียกว่า "เกณฑ์รับหัววัด" เมื่อบอกบุญไปที่วัดก็เตรียมของไว้ต้อนรับเท่านั้น รวมทั้งพระสงฆ์ที่นิมนต์มาทำพิธีสวดเบิกในวันสุดท้าย

ด้วย เมื่อคณะศรัทธาหัววัดต่างๆ มาถวายเครื่องไทยทาน พระสงฆ์ที่คอยต้อนรับจะให้ศีลให้พรตามธรรมเนียม พระที่จะให้ศีลนั้นควรเป็นพระที่อาวุโสที่สุดหรือพระที่ชาวบ้านเคารพเลื่อมใส

วันสุดท้ายของงานจะมีความสนุกสนานเป็นพิเศษ บางแห่งคณะศรัทธาของแต่ละบ้านนำครีวทานของตน ที่จัดขึ้นหรือรวมกลุ่มกัน จัดเครื่องครีวทานแล้วนำไปถวายวัด คณะสงฆ์จะมีพิธีเจริญพระพุทธมนต์และมีการสวด อบรมสมโภช หรือสวดเบิก ซึ่งเป็นการสวดที่ไพเราะน่าฟังมาก ยังมีการเทศน์บอกกล่าวถึงอานิสงส์ของการ ก่อสร้างอีกด้วย ในวันรุ่งขึ้นก็มีการทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุ สามเณร มีอาจารย์วัดกล่าวถวาย สิ่งปลูกสร้างที่ชาวบ้านได้ร่วมกันสร้างมา เสร็จแล้วก็ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ที่มาร่วมพิธี พระสงฆ์ให้ศีล ให้พรแต่คณะศรัทธาที่มาร่วมงานก็เป็นอันเสร็จพิธีทำบุญปอยหลวง

๕. ประเพณีสืบชะตา

ประเพณีสืบชะตา หรือสืบชาตา เป็นพิธีกรรมที่ชาวบ้านนิยมทำในโอกาสต่างๆ เพื่อต่อดวงชะตาหรือต่อ อายุให้ยืนยาว มุ่งหวังมีชีวิตอยู่อย่างสุขสบายปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีความเจริญรุ่งเรือง และเพื่อความเป็นสิริ มงคล พิธีสืบชะตาเป็นพิธีใหญ่ที่ต้องอาศัยคน และเครื่องประกอบพิธีจำนวนมากพิธีหนึ่ง ชาวบ้านอาจทำพิธีนี้ โดยเฉพาะหรือจัดร่วมกับพิธีอื่นๆ ก็ได้ และอาจจัดขึ้นเพื่อสืบชะตาให้แก่คนทั้งฆราวาสหรือภิกษุ หรือหมู่บ้านเมือง แม้กระทั่งช้างม้าหรือเมืองฝายก็ได้ แต่ต้องจัดขึ้นเพื่อสืบชะตาส่งหนึ่งสิ่งใดเพียงอย่างเดียว การสืบชะตาแต่ละสิ่ง อาจมีพิธีกรรมที่แตกต่างกันออกไปบ้าง ซึ่งประเพณีการสืบชะตาแสดงให้เห็นถึงการผสมผสานกันระหว่างความ เชื่อในศาสนาพุทธ ฮินดู หรือพราหมณ์ และเรื่องผีสิงเทวดา ประเพณีสืบชะตาไม่เพียงปรากฏแพร่หลายใน ภาคเหนือของไทยเท่านั้น แต่ยังพบได้ในสังคมของคนไทยใหญ่ ยอง และเขิน บริเวณรัฐฉานของพม่า รวมถึงกลุ่ม ชาตัพันธุ์ละว้าในตอนเหนือของไทยด้วย

ตำนานที่มาของความเชื่อเรื่องการสืบชะตา ปรากฏในคัมภีร์สืบชะตาที่กล่าวถึง พระสารีบุตรเถระ อัคร สาวกของพระพุทธเจ้า และมีสามเณรองค์หนึ่งชื่อ ติสสะ อายุ ๗ ปี มาบวชเรียนกับท่านเป็นเวลาหนึ่งปี วันหนึ่ง พระสารีบุตรสังเกตเห็นลักษณะของสามเณรว่าจะมีอายุได้อีก ๗ วันเท่านั้น ตามตำราหมอดูและตำราดูลักษณะ ท่านจึงเรียกสามเณรมาบอกความจริง และให้กลับไปรำลาพ่อแม่ และญาติ สามเณรเศร้าโศกเสียใจมาก และ เดินทางกลับบ้านด้วยดวงหน้าที่หม่นหมอง ระหว่างทางไปพบปลาน้อยใหญ่ในสระน้ำที่กำลังแห้งเหือด และได้โปรด สัตว์คือ ปลาเหล่านั้นให้พ้นจากความตาย โดยช้อนปลาทั้งหมดไปไว้ในบาตรของตน และนำไปปล่อยที่แม่น้ำใหญ่ ระหว่างทางพบแก่งถูกแร้วของนายพราน สามเณรก็ปล่อยแก่งอีก เมื่อเดินทางถึงบ้านจึงบอกเรื่องที่ตนจะตายแก่พ่อ แม่ ทุกคนต่างสงสารสามเณรยิ่งนัก และได้เพียงแต่คอยเวลาที่สามเณรจะมรณภาพ แต่จนล่วงกำหนดไป ๗ วัน สามเณรก็ยังไม่ตาย และกลับมีผิวพรรณผ่องใสยิ่งขึ้น พ่อจึงให้สามเณรกลับไปหาพระสารีบุตร ซึ่งท่านประหลาดใจ ถึงกับจะเฝ้าตำราทั้ง สามเณรจึงกราบเรียนเรื่องการโปรดสัตว์ทั้งปลา และแก่ง การกระทำเพื่อยืดชีวิตสัตว์เหล่านั้น จึงเป็นบุญกรรมที่เป็นพลังให้พ้นจากความตายได้ ด้วยตำนานนี้เองทำให้คนล้านนาจึงนิยมการสืบชะตา

พิธีสืบชะตาเดิมนั้นเป็นเพียงพิธีที่ต่ออายุให้เฉพาะคนเท่านั้น ในส่วนบ้าน หรือเมืองนั้นจะเรียกว่า ส่ง เเคราะห์บ้าน ส่งเคราะห์เมือง หรือบูชาบ้าน บูชาเมือง ต่อมาภายหลังได้เรียกพิธีดังกล่าวเป็น “พิธีบูชาสืบชะตา เมือง” ต่อมากำว่า “บูชา” ได้หายไป จึงคงเหลือคำว่า “พิธีสืบชะตาเมือง” และผู้ที่ประกอบพิธีสืบชะตาไม่ว่า จะของคน บ้าน หรือเมือง แต่เดิมคือฆราวาสผู้ที่มีความรู้ เป็นที่เคารพนับถือของคนในท้องถิ่นนั้นๆ หรืออาจารย์ วัดเท่านั้น พระสงฆ์ไม่ได้เข้ามามีบทบาทในพิธีกรรมดังกล่าว ต่อมาพระสงฆ์ได้เข้ามามีบทบาทในพิธีกรรมดังกล่าว มากขึ้น และผู้คนทั่วไปเห็นว่าการที่มีพระสงฆ์เข้าร่วมในพิธีสืบชะตาทำให้ดูมีความศักดิ์สิทธิ์ เข้มขลังมากยิ่งขึ้น จึงกลายเป็นว่าพระสงฆ์เป็นผู้ประกอบพิธีดังกล่าวดังที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน

วัฒนธรรมในท้องถิ่น

๑. วัฒนธรรมทางภาษาท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่ของพื้นที่ตำบลบ้านกลาง ที่เป็นพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงท่ากาน พูดภาษา “ยอง” ซึ่งเป็นภาษาถิ่นที่ยังคงอยู่จนถึงปัจจุบัน

๒. วัฒนธรรมทางการแต่งกาย วัฒนธรรมของคนตำบลบ้านกลางมีการแต่งกายพื้นเมืองที่แตกต่างกันออกไปตามเชื้อชาติของกลุ่มชน เนื่องจากผู้คนในภาคเหนือมีเชื้อชาติที่หลากหลาย ซึ่งการแต่งกายจะแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น

- ผู้หญิงภาคเหนือ จะนุ่งผ้าถุง หรือผ้าซิ่น มีความยาวเกือบถึงตาตุ่ม ซึ่งนิยมนุ่งทั้งหญิงสาว และคนแก่ โดยผ้าถุงจะมีความประณีต มีลวดลายที่งดงาม ส่วนเสื้อคอกลมจะมีสีสันทัน ลวดลายสวยงาม โดยปกติอาจมีการห่มสไบทับ และเกล้าผม

- ผู้ชายจะนิยมนุ่งกางเกงขายาว ๓ ส่วน ที่ชาวบ้านจะเรียกว่า "เตี้ยว", "เตี้ยวสะตอ" หรือ "เตี้ยวกี" จะทำจากผ้าฝ้าย โดยจะย้อมเป็นสีน้ำเงิน หรือสีดำ และสวมเสื้อผ้าฝ้ายคอกลมแบบแขนสั้น และแบบผ่าอก กระดุม ๕ เม็ด สีน้ำเงิน หรือสีดำ ที่เรียกกันว่า เสื้อม่อฮ่อม โดยชุดนี้จะใส่เวลาออกไปทำงาน นอกจากนี้ยังใส่เสื้อคอจีนแบบแขนยาว อาจมีผ้าคาดเอว ผ้าพาดบ่า หรือผ้าโพกศีรษะ และมีเครื่องประดับเงิน หรือทอง ซึ่งจะเป็นวัฒนธรรมภาคเหนือ และประเพณีภาคเหนือ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากภาคอื่น ๆ ของไทย

๓. วัฒนธรรมการกิน ภาคเหนือจะมีวัฒนธรรมการกินคล้ายกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน คือ การกินข้าวเหนียว และปลาร้า ซึ่งภาษาเหนือจะเรียกว่า ข้าวหนึ่ง และฮ้า ส่วนวิธีการปรุงอาหารของภาคเหนือ จะนิยมนำมาต้ม, ปิ้ง, หมก และแกง แต่จะไม่นิยมใช้น้ำมันในการปรุงอาหาร ส่วนอาหารขึ้นชื่อของภาคเหนือได้แก่ น้ำพริกอ่อน, น้ำพริกหนุ่ม, น้ำพริกปู, แกงโหะ, ไส้อั่ว, แคบหมู, แกงฮังเล, ลาบหมู, ผักกาดจอบ, ลาบเนื้อ, จิ้นส้ม (แหนม), ขนมจีนน้ำเงี้ยว และข้าวซอย เป็นต้น และอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนยอง คือ “โสะฮ้า” ซึ่งเป็นอาหารที่ประชาชนชาวยองในพื้นที่ตำบลบ้านกลางนิยมปรุงกันอย่างแพร่หลาย ประกอบด้วย ปลาร้าทำเอง ต้มสุก และใส่สมุนไพร ทานกับข้าวเหนียวและผักแนม

๔. วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับศาสนา และความเชื่อ ภาคเหนือนั้นมีความผูกพันกับการนับถือผี ซึ่งเชื่อว่ามีสิ่งเร้นลับที่คุ้มครองรักษาอยู่ โดยจะสังเกตได้จากการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น เมื่อจะเข้าป่า หรือพักแรมอยู่ในป่า จะนิยมบอกกล่าว และขออนุญาตเจ้าที่ เจ้าทางอยู่เสมอ เมื่อเวลาจะกินข้าวในป่าจะแบ่งอาหารบางส่วนในเจ้าที่ด้วยเช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต ประเพณีภาคเหนือ ที่ยังคงนับถือผีสาง ซึ่งแบ่งประเภทผีสาง ตามความเชื่อได้ดังนี้

ผีบรรพบุรุษ มีหน้าที่คุ้มครองเครือญาติและครอบครัว, ผีขุนน้ำ มีหน้าที่ให้น้ำแก่ไร่นา, ผีอารักษ์ หรือผีเจ้าที่เจ้าทาง มีหน้าที่คุ้มครองบ้านเมือง และชุมชน, ผีฝ่าย มีหน้าที่คุ้มครองเมืองฝ่าย, ผีขุนน้ำ มีหน้าที่ให้น้ำแก่ไร่นา, ผีสบน้ำ หรือผีปากน้ำ มีหน้าที่คุ้มครองบริเวณที่แม่น้ำสองสายมาบรรจบกัน, ผีวิญญาณประจำแผ่นดิน เรียกว่า เจ้าแม่ธรณี และผีวิญญาณประจำข้าว เรียกว่า เจ้าแม่โพสพ

ในช่วงฤดูร้อนจะมีการเข้าทรงเจ้าตามหมู่บ้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นความเชื่อทางภาคเหนือว่าการลงเจ้าเป็นการพบปะเพื่อพูดคุยกับผีบรรพบุรุษ ซึ่งหนึ่งปีจะมีหนึ่งครั้ง และจะถือโอกาสนี้ทำพิธีรดน้ำดำหัวผีบรรพบุรุษไปด้วย อีกทั้งยังมีการมีพิธีเลี้ยงผีตมผีเม็ง ซึ่งจะจัดหนึ่งครั้งในหนึ่งปี โดยจะต้องหาฤกษ์ที่เหมาะสมก่อนวันเข้าพรรษา และทำพิธีอัญเชิญผีเม็งลงมา เพื่อขอให้ช่วยปกป้องรักษาคุ้มครองชาวบ้านที่เจ็บป่วย โดยในงานพิธีจะมีการแสดงดนตรีประกอบ

ข้อมูลภูมิปัญญาในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงท่ากาน

สาขาเกษตรกรรม

๑. นายอินตา ถาวร (ฟาร์มผึ้งเวียงกาน)

ที่อยู่เลขที่ ๑๕๐/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบล บ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- เริ่มศึกษาเรื่องการเลี้ยงผึ้ง ตั้งแต่ ปี ๒๕๒๕
- สร้าง “ฟาร์มผึ้งเวียงกาน” ฟาร์มผึ้งครบวงจร ปี ๒๕๓๕
- เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ บ้านท่ากาน ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๕
- เป็นกำนันตำบลบ้านกลาง ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๘ จนถึงเกษียณอายุ
- เป็นประธานกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ กลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งอำเภอสันป่าตอง
- ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งอำเภอสันป่าตอง
- เป็นศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงผึ้งครบวงจร
- เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่อง การเลี้ยงผึ้งครบวงจร
- เป็นฟาร์มผึ้งมาตรฐาน ของกรมปศุสัตว์ และได้รับคัดเลือกเป็นผู้จำหน่าย

น้ำผึ้งให้แก่ บริษัท เนสเลย์ และร้านกาแฟจำนวนมาก

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๘๓-๕๗๔๑๖๕๘

๒. นางปารณีย์ ปัญญา (ฟาร์มเห็ดเวียงกาน)

ที่อยู่ เลขที่ ๙ หมู่ ๕ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่

ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- เป็นฟาร์มเห็ดที่ครบวงจร ตั้งแต่ขั้นตอนการเพาะเชื้อเห็ด การทำก้อนเห็ด จำหน่ายทั้งก้อนเห็ดสำหรับนำไปเพาะเลี้ยงเอง จำหน่ายเห็ดสดสำหรับนำไปขายหรือประกอบอาหาร ตลอดจนแปรรูปเห็ด

- เห็ดที่เพาะ เช่น เห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม เห็ดลม เห็ดหูหนู เห็ด

หลินจือ เป็นต้น

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๙๕๖๗๕๗๓๔๑

๓. นายปรีชา ศรีวิชัย (การผลิตลำไย)

ที่อยู่ เลขที่ ๑ หมู่ ๑๐ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่

ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- เป็นเกษตรกรผู้ผลิตลำไย ทั้งในฤดูและนอกฤดู โดยเน้นการผลิตลำไยให้ได้คุณภาพดี
 - เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้ผลิตลำไย ทั้งในฤดูและนอกฤดู โดยเน้นการผลิตลำไยให้ได้คุณภาพดี ร่วมกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านกลาง
 - เป็นวิทยากรหลักสูตรปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านกลาง
- เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๘๖๑๙๒๒๕๕๐

๔. นางศรีนวล มะโนปัญญา (แปรรูปผลผลิตการเกษตร)

ที่อยู่ เลขที่ ๖๕/๔ หมู่ ๑๐ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่

ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- ผลิตและจำหน่ายสินค้าแปรรูปทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น ลำไยอบแห้ง ข้าวแตนสมุนไพร ข้าวเกรียบสมุนไพร กลัวยฉาบ น้ำสมุนไพรพร้อมดื่ม น้ำสมุนไพรแบบผง เป็นต้น
- เป็นประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านสันกอกีตเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๐
- เป็นวิทยากรหลักสูตรการแปรรูปผลผลิตการเกษตรต่างๆ ให้แก่โรงเรียน และกลุ่มประชาชนที่สนใจ
- ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับมาตรฐานต่างๆ เช่น ข้าวแต่น้ำลำไย เป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับสามดาวในปี ๒๕๔๙ รางวัลเกษตรกรชนวิวัฒน์ ได้รับมาตรฐาน GMP เป็นต้น

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๘๑๓๘๗๘๓๙๒

สาขาหัตถกรรม

๑. นายสุชาติ ศรีนวล (โคมแขวนและจักรสาน)

ที่อยู่ เลขที่ ๓๐๕ หมู่ ๕ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- ครุภูมิปัญญา ในเรื่องการทำโคมแขวนล้านนา จำหน่ายโคมล้านนา เป็นวิทยากรสอนการประดิษฐ์โคมล้านนา จำหน่ายชุดโคมล้านนา (D.I.Y.) สอนการทำโคมแล้วสามารถนำชุดประดิษฐ์โคมไปทำที่บ้านได้

- ครุภูมิปัญญาด้านการจักสานใบลาน มาสานเป็นกล่องข้าวเหนียวประยุกต์เป็นสินค้ามากมาย เช่น กระเป๋าถือ กล่องใส่ของ พวงกุญแจ

- ศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง ดนตรีพื้นเมือง จักรสาน และทำโคมแขวน เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๘๙๕๕๔๙๖๙๙

๒. นางสาวภัศรากร สวัสดิ์อารีย์ (ผลิตภัณฑ์ผ้าไทยยอง)

ที่อยู่ เลขที่ ๒๐๕ หมู่ ๕ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- ต้นฉบับการตัดเย็บชุดสาวยองเวียงท่ากาน ออกแบบและตัดเย็บชุดยองทั้งหญิงและชาย เดิมตัดเย็บเสื้อผ้าชุดยองและเสื้อผ้าทั่วไป ต่อมาพัฒนาการตัดเย็บชุดที่เน้นเอกลักษณ์ของคนยอง ทั้งจำหน่ายและสอนการตัดเย็บโดยใช้ผ้าไทย

- พัฒนาและออกแบบชุดยองให้มีความหลากหลายมากขึ้นโดยใช้ผ้าไทยมาตัดเย็บให้มีสีสันมากขึ้นแต่ยังคงเอกลักษณ์ของคนยอง คือ เสื้อปักและผ้าถุงพื้นสีเขียว

- ผลิตภัณฑ์ที่ระลึกจากผ้าไทย ที่ดึงความโดดเด่นเอกลักษณ์คนยองและจุดเด่นของชุมชนมาเป็นสินค้าที่ระลึก เช่น กระเป๋าสาวยอง พวงกุญแจ ไหมโบราณ กระเป๋าใส่โทรศัพท์ชุดสาวยอง หน้ากากผ้าเวียงท่ากาน เป็นต้น เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๙๕๖๘๔๖๕๙๘

๓. นางจันทร์เพ็ญ ใจคำ (ย่ามยอง)

ที่อยู่ เลขที่ ๑๗๘/๑ หมู่ ๕ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่

ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- ครุภูมิปัญญาที่สอนเรื่องการทอผ้า โดยใช้กี่ แบบโบราณ ได้เริ่มการเรียนการทอย่ามตั้งแต่ยังเป็นวัยรุ่น ตามความเชื่อของคนโบราณที่ว่าผู้หญิงต้องมีฝีมือทางด้านงานบ้านการเรือน การทอย่ามให้คนในครอบครัวใช้ถือเป็นสิ่งที่ผู้หญิงสาวของสมัยก่อนนิยมทำ ต่อมาความนิยมดังกล่าวลดทอนลง จึงได้ทำย่ามที่มีเอกลักษณ์ของชาวยองซึ่งมีขนาดพอดีจำหน่ายให้คนใช้งานทั่วไป

- พัฒนาและออกแบบย่ามยอง ให้มีลวดลาย มีการจกลายลงบนผ้าทอ มีความสวยงาม ใช้ด้ายที่มีสีสันเพิ่มมากขึ้นทำใหย่ามยองมีทั้งเอกลักษณ์ดั้งเดิม และมีความทันสมัยใช้งานได้หลากหลาย

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๖๑๓๕๗๐๐๗๘

ให้

สาขาการแพทย์แผนไทย

๑. นางอนงค์ ไชยยารักษ์ (ลูกประคบสมุนไพร)

ที่อยู่ เลขที่ ๑๖๙ หมู่ ๕ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่

ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- ครุภูมิปัญญา ในเรื่องการทำลูกประคบจากสมุนไพรพื้นบ้าน ได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อแม่ตาตาย และศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติม โดยเริ่มกระบวนการตั้งแต่การปลูก การคัดเลือก การทำวัตถุดิบ และการผลิตเป็นลูกประคบสมุนไพร

- ผลิตและจำหน่ายลูกประคบสมุนไพร พัฒนาผลิตภัณฑ์ลูกประคบให้มีรูปแบบ สีสันที่สวยงาม สามารถเป็นของที่ระลึกใช้งานได้จริง

- เป็นครุภูมิปัญญา ถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำลูกประคบสมุนไพร ให้แก่นักเรียนและผู้สนใจ

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๖๒๖๘๗๓๓๓๘

สาขาวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับศาสนา และความเชื่อ

๑. นางอำภา จินา (เครื่องสืบชะตา)

ที่อยู่ เลขที่ ๒๒๖ หมู่ ๕ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- ครุภูมิปัญญา ในเรื่อง การทำเครื่องสืบชะตา ซึ่งใช้ในพิธีสืบชะตา เป็นพิธีกรรมที่ชาวบ้านนิยมทำในโอกาสต่างๆ เพื่อตอดวงชะตาหรือต่ออายุให้ยืนยาว มุ่งหวังมีชีวิตอยู่อย่างสุขสบายปราศจากโรคร้ายไข้เจ็บ มีความเจริญรุ่งเรือง และเพื่อความ เป็นสิริมงคล

- ส่งเสริมกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความรู้ในเรื่อง การทำเครื่องสืบชะตามารวมตัวกัน เป็นกลุ่มผู้สูงอายุบ้านท่ากาน รับทำเครื่องสืบชะตา สมัยก่อนเครื่องสืบชะตาจะช่วยกัน ทำโดยกลุ่มผู้สูงอายุ หรือชาวบ้านทั่วไปแต่สมัยปัจจุบันผู้ที่มีความรู้เรื่องการทำเครื่องสืบ ชะตามีน้อยลง กอปรกับประชาชนสมัยนี้ต้องไปประกอบอาชีพนอกบ้านไม่มีเวลาที่จะ ทำเครื่องสืบชะตาที่มีรายละเอียดซับซ้อน ใช้วัสดุที่หลากหลาย แต่ยังคงมีความเชื่อเรื่อง การสืบชะตาเป็นมงคลอยู่ จึงกลุ่มผู้สูงอายุบ้านท่ากานทำชุดสืบชะตาเกิดเป็นรายได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ

- เป็นครุภูมิปัญญา ถ่ายทอดภูมิปัญญาการเครื่องสืบชะตาให้นักเรียนและผู้ ที่สนใจ
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๘๔๔๕๐๖๗๕๔

สาขาอาหารและขนมพื้นบ้าน

๑. นางยุพิน ยวงคำมา (อาหารชาวยอง)

ที่อยู่ เลขที่ ๑๓๑ หมู่ ๕ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- ครุภูมิปัญญา ในเรื่อง การทำอาหารพื้นบ้าน ของคนยอง ซึ่งมีอาหารที่มี ลักษณะโดดเด่น คือ รสชาติเข้มข้น เผ็ด นิยมเพิ่มความเผ็ดให้อาหารด้วยติปลี และ นิยมใส่สมุนไพรลงในอาหาร เช่น แกงแคไก่ แกงเหมือน น้ำพริกปลาร้า โสะฮ้า เป็นต้น

- มีการรวมตัวของกลุ่มสตรีแม่บ้านที่มีความชอบด้านการทำอาหาร คิดค้น เมนูอาหารคนยอง ที่เป็นเมนูสุขภาพ จัดทำเป็นชั้นโตกสุขภาพในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวหรือผู้ที่สนใจสามารถเลือกรับประทาน หรือเลือกที่จะเรียนรู้การทำอาหารพื้นบ้านในแบบชาวยองได้

- เป็นครุภูมิปัญญา ถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำอาหารให้นักเรียนและผู้ ที่สนใจ

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๘๔๔๘๕๐๑๘๘

๒. นางสาวราวิณี สวัสดิ์อารีย์ (ขนมชาวยอง)

ที่อยู่ เลขที่ ๒๐๕ หมู่ ๕ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติและผลงานของครุภูมิปัญญาโดยสังเขป

- ครุภูมิปัญญา ในเรื่อง การทำขนมพื้นบ้าน ของคนยอง คนยองมีขนมที่หลากหลาย หลาย เช่น ขนมครก ข้าวต้มหัวหงอก ข้าวต้มมัด ข้าวต้มกะทิ ขนมจ็อก ขนมปาด ขนมเกลือ เป็นต้น

- คิดค้นการสร้างคุณค่าให้กับขนมพื้นบ้าน เนื่องจากมีข้อคิดเห็นบางส่วนเห็นว่าขนมของคนล้านนา นั้น ส่วนใหญ่เป็นขนมหวานประกอบด้วยแป้งและน้ำตาล ดังนั้นคุณราวิณี จึงได้คิดค้นการเพิ่มคุณค่าให้แก่ขนมพื้นบ้านคนยอง ด้วยการใส่สมุนไพรลงในขนม เพื่อเพิ่มประโยชน์ และเพิ่มสีสันให้กับอาหาร เช่น ขนมครกสมุนไพร (สีเขี้ยว-ใบเตย,สีเหลือง-ฟักทอง,สีม่วง-อัญชัน) ขนมจ็อกฟักทอง เป็นต้น

- เป็นครุภูมิปัญญา ถ่ายทอดภูมิปัญญาการทำขนมพื้นบ้านให้นักเรียนและผู้
ที่สนใจ

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ๐๖๒๖๕๙๕๘๓๕

